

Малихін О. В.
Інститут педагогіки НАПН України
(Київ, Україна)

Ліпчевська І. Л.
Інститут педагогіки НАПН України
(Київ, Україна)

ВМІННЯ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ: АСПЕКТ ЦИФРОВОЇ ГРАМОТНОСТІ ПЕДАГОГА

Вміння візуалізацій навчальної інформації майбутнього вчителя початкової школи можна дифініціювати як здатність свідомо використовувати знання та навички щодо засобів, форм, методів (технологій, стратегій) візуалізації задля наочного представлення навчальної інформації в професійній педагогічній діяльності.

Сучасні можливості використання цифрової візуалізації навчальної інформації при дистанційній формі освіти в початковій школі надають можливість адаптувати основні засоби навчання (класну дошку; підручники, посібники, зошити з друкованою основою; наочні матеріали, а саме натуральні, образотворчі, умовно-схематичні засоби наочності) до освітнього процесу в форматі онлайн.

Реалізація функцій класної дошки при синхронному дистанційному навчанні на платформах Zoom, GoogleMeet, Webex можлива за використання:

- другої камери, (наприклад, камери смартфона та відповідного програмного забезпечення: додатків DroidCam, Iriun тощо);
- інтерактивної онлайн-дошки для спільної роботи (Miro (рис. 1), GYNZY, AWWApp, Limnu, Classroomscreen, OpenBoard тощо);

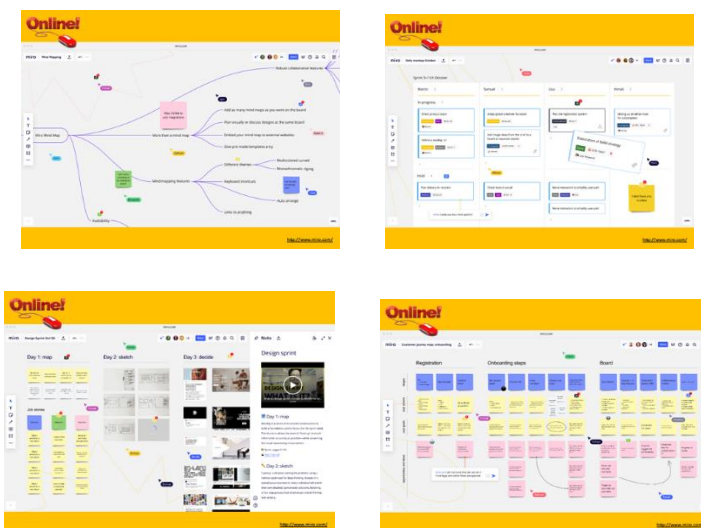

Рис. 1: Інтерфейс онлайн-дошки Miro

- інтерактивної дошки Whiteboard-Zoom, яка має оптимальну панель інструментів для інтерактивної взаємодії учнів початкової школи (рис. 2)

Рис. 2: Панель коментування Whiteboard-Zoom

Використання підручників, посібників, зошитів з друкованою основою на онлайн-уроках доцільно супроводжувати демонстрацією та опрацюванням їхніх електронних версій, зокрема учні можуть виконувати завдання підручника користуючись опцією віддаленого керування мишкою у Zoom. Ця платформа для проведення онлайн-зустрічей також надає можливість використання панелі коментування при роботі з цифровими документами – вчитель та учні можуть спільно виконувати завдання навчального зошита з друкованою основою, який демонструється на екрані комп'ютера у форматі pdf-документа (рис 3).

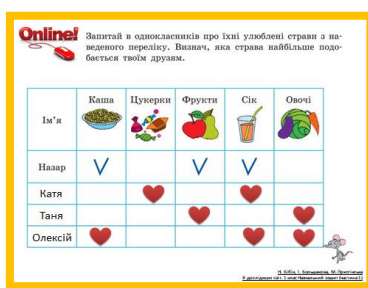

Рис. 3: Приклади колективного опрацювання завдань навчального зошиту «Я досліджую світ» для 1го класу у цифровому форматі на онлайн-уроці

Також, для підготовки цифрових наочних матеріалів до уроку вчителю необхідно вміти користуватися сервісами для створення кросвордів, ребусів, дидактичних ігор, презентацій, карт пам'яті, хмар слів, інтерактивних зображень і моделей, слайд шоу, анімаційних відео, опитувальників тощо.

Цифрова грамотність майбутнього вчителя початкової школи є одним з пріоритетних напрямків його професійної підготовки. Зміст відповідних предметів у закладах вищої педагогічної освіти потребує постійного моніторингу та оновлення відповідно до актуального рівня розвитку інформаційно-комунікаційних технологій та можливості їх імплементації в освітню галузь.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Загорулько, М. О. (2017). Методологічні основи формування дослідницько-діагностичних умінь майбутніх учителів початкової школи. *Наукові праці ЧНУ: Науковий журнал*, 303(291), 162–167.
2. Ліпчевська, І. Л. (2021). Візуалізація в освіті: Сучасний підхід до використання наочності. У *Світ дидактики: Дидактика в сучасному світі* (с. 196–197). Видавництво Людмила. <http://lib.iitta.gov.ua/728087/>
3. Ліпчевська, І. Л. (2022). Визначення сутності вмінь візуалізації навчальної інформації майбутніх учителів початкової школи. *Молодь і ринок*, (7–8 (205–206)), 151–156.
4. Малихін, О. В. (2000). Формування у майбутніх учителів потреби в професійній самоосвіті. *Автореф... канд. пед. наук*, 13(04).
5. Малихін, О. В. (2013). Методологічні основи визначення дидактичних умов у дослідженнях з теорії навчання (у вищій школі). *Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу Києво-Могилянська академія]*. Сер.: Педагогіка, (215, Вип. 203), 11-14.
6. Малихін, О. В., & Гриценко, І. С. (2016). Теоретичні основи реалізації компетентнісного підходу в організації самостійної освітньої діяльності: монографія. Київ: НУБіП України.
7. Малихін, Олександр Володимирович (2014) *Зміст і сутність самостійної навчальної діяльності студентів: історія і сучасність* Українська мова і література в школах України (11). С. 24-28.
8. Малихін, О. В. & Ліпчевська, І. Л. (2022). Візуалізація навчальної інформації як складова цифрових підручників для початкової школи. У *Проблеми сучасного підручника: Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу в умовах воєнного часу* (с. 208–211). Педагогічна думка. <https://lib.iitta.gov.ua/732111/1/Text1.pdf>
9. Briggs, S. (2015, 7 листопада). *Why visual literacy is more important than ever & 5 ways to cultivate it*. InformED. <https://www.opencolleges.edu.au/informed/features/why-visual-literacy-is-more-important-than-ever-10-ways-to-cultivate-it/>
10. Malykhin, O., Aristova, N., & Kalinina, L. (2022). Schoolteachers-parents interactions amid distance and blended learning: Two-year experience of overcoming negative influences of covid-19 pandemic. *SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION. Proceedings of the International Scientific Conference*, 1, 454–464. <https://doi.org/10.17770/sie2022vol1.6858>
11. Malykhin, O. V., & Aristova, N. O. (2019). Improving computer engineering and information technologies undergraduate students' training through combination of formal, non-formal and informal learning. *ENVIRONMENT. TECHNOLOGIES. RESOURCES. Proceedings*

of the International Scientific and Practical Conference, 2, 208. <https://doi.org/10.17770/etr2019vol2.4113>

12. Power, C. N., Parsuramen, A., Lopez-Ospina, G., DaSilva, E., Enriquez-Berciano, M., Hall-Rose, O., Dyrenfurth, M., Goldstein, W., Strohmman, C., & Bhagwut, D. (2000). Visual literacy in science and technology education. *Connect: UNESCO International Science, Technology and Environmental Education Newsletter*, XXV(2). <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000146292>

13. Shatri, K., & Buza, K. (2017). The use of visualization in teaching and learning process for developing critical thinking of students. *European Journal of Social Sciences Education and Research*, 1(4), 71–74. <https://revistia.com/index.php/ejser/issue/view/441/303>

14. Topuzov, O., Malykhin, O., & Aristova, N. (2022). General secondary teachers' views on educational process amid the covid-19 pandemic: Two-year experience of blended learning. *SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION. Proceedings of the International Scientific Conference*, 1, 549–559. <https://doi.org/10.17770/sie2022vol1.6841>

15. Wilhelmsen, G. B., & Felder, M. (2021). Learning is visual: Why teachers need to know about vision. *Y Education at the intersection of globalization and technology* (c. 1–18). IntechOpen. <https://doi.org/10.5772/intechopen.93546>